

Negocjacje w sprawie CETA zakończyły się w sierpniu 2014 r. Tekst umowy został podany do publicznej wiadomości 26 września 2014 r. Umowa została podpisana 30 października 2016 r. w trakcie Szczytu UE-Kanada. Zgodę na jej podpisanie, a tym samym jej tymczasowe stosowanie, wyraziły wszystkie państwa członkowskie UE. Polski rząd podjął decyzję po szczegółowej analizie wszystkich aspektów możliwego wpływu CETA na obywateli, gospodarkę i rolnictwo.

Warunkiem politycznym rozpoczęcia tymczasowego stosowania jest wyrażenie zgody na zawarcie umowy przez Parlament Europejski. Następnie konkretny termin wskaże Rada UE. Wyłączone z tymczasowego stosowania zostaną kwestie dotyczące ochrony inwestycji i sądu inwestycyjnego – należą one do kompetencji państw członkowskich. Pełne wejście w życie CETA będzie możliwe dopiero po zakończeniu procedury ratyfikacyjnej we wszystkich krajach UE. W przypadku Polski nastąpi to po ratyfikacji przez Prezydenta za zgodą Parlamentu.

Przewidziana jest całkowita lub częściowa liberalizacja handlu towarami z Kanadą. CETA będzie sprzyjać pogłębieniu pozytywnych tendencji w dodatnim bilansie w handlu z Kanadą towarami. Zgodnie z przeprowadzonymi na zlecenia MR symulacjami, skumulowany efekt handlowy wprowadzenia umowy CETA w eksporcie do Kanady z Polski w ciągu pierwszych pięciu lat jej obowiązywania będzie pozytywny. Szacowany jest na 446,2 mln USD, z czego 44,1 mln USD dla towarów rolno-spożywczych i 402,1 mln USD dla towarów nierolnych. W imporcie z Kanady: 160 mln USD, z czego 39 mln USD dla towarów rolno-spożywczych i 121,6 mln USD dla towarów nierolnych. Na podpisaniu CETA najbardziej skorzystają polscy producenci mebli, chemii gospodarczej, odzieży i dodatków (bez dzianin), różnych przetworów spożywczych, a także wyrobów z kauczuku, pojazdów nieszynowych i ich części czy tworzyw sztucznych.

CETA jest pierwszą umową handlową, w której Kanada również na poziomie prowincji, gwarantuje usługodawcom z UE dostęp do rynku bez ryzyka wprowadzenia przez Kanadę zastrzeżeń w przyszłości. Nowe perspektywy rysują się m.in. przed polską branżą transportu morskiego. W związku koncesjami Kanady w tym obszarze, otworzą się nowe możliwości dla polskich stoczni. CETA zapewni wzajemne uznawanie licencji i kwalifikacji zawodowych oraz większą mobilność wykwalifikowanego personelu. Uregulowania w zakresie transferów pracowników wewnątrz firm mają szczególne znaczenie w kontekście realizowanych w Kanadzie polskich inwestycji w sektorze wydobywczym.

W wyniku CETA firmy unijne będą pierwszymi przedsiębiorstwami zagranicznymi, które uzyskają dostęp do kanadyjskiego rynku zamówień publicznych w stopniu, jakiego nie oferuje żadna inna umowa międzynarodowa zawarta przez Kanadę. Dla Polski bardzo ważne jest otwarcie rynku zamówień w transporcie publicznym. Polska w związku z bardzo dobrze rozwiniętą bazą do produkcji pojazdów do transportu publicznego – autobusów, busów, autobusów szynowych, taboru kolejowego i szynowego, może skorzystać na otwartości Kanady w tym obszarze.

CETA przewiduje podniesienie progu, poniżej którego władze kanadyjskie nie będą przeprowadzały tzw. testu netto planowanej inwestycji. Oznacza to ułatwienia dla firm i szansę na potencjalnie przyciągnięcie mniejszych inwestorów – swoich kooperantów, którzy będą mogli realizować inwestycje w mniejszej skali. Z symulacji przeprowadzonych na zlecenie MR wynika, iż wejście w życie CETA powinno wpłynąć na wzrost wzajemnych inwestycji Polska-Kanada.